

FEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
egy hóra 10 korona, negyedévre 30 korona,
fél évre 60 korona, egész évre 120 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Szent István-tér 1. Telefon sz. 208

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Vészthozó csilagok

Jártak a mult esztendőben Magyarország egén. Az októbertől forradalomkor tűnt fel az a vészthozó üstökös, mely akkor még az őszirózsza fehér színében állott a magyar horizonton, de később mindinkább vörösen izzó lett s mikor a vérbibor színét öltötte magára, rémülve vettük észre, hogy amit az októberi forradalmárok megváltástjelző csillagként köszöntöttek, abból a kommunizmus ótágu csillaga lett, mellyel együtt járt a magyar égen a szabaddómíves radikális csillag, a kettős háromszög...

A magyarság legujabb történelmében valóra vált az a babonás középkori hit, hogy feltűnő új csillagok, üstökösök: romlást jeleznek s nagy katasztrófák előhírnökei. A liberális és internacionális zsidószabaddómíveség, meg a forradalmár orosz zsidók vörös pestise: a bolsevizmus ránk zúdították azt a vörös tengert, melyen száraz lábbal s ép bőrrel vonult át Izrael népe, de fuldokolt benne a keresztény magyar nép... A vörös ótágu csillag a magyar nemzet katasztrófájának előhírnöke volt. Hála a Gondviselésnek, hogy ama vörös csillag letűnt a magyar égboltról, mint egy hullacsillag, melyet az ég kényszerített.

Igaz, hogy most sötétben, mely gyászban állunk, de a jóvo látványosságok, a vörös csillagok csillagai intenek felénk, közepünkben pedig — az új élet tavaszára ébredő Magyarország szent Jánosbogáraként, a keresztény Magyarországiért dolgozó politikusok és vezető elmék elektromos önfényükkel rendeznek szikresót.

De mi oly sűrű sötétben állunk, hogy be nem érhetjük azokkal a fényziporkákkal, a melyeket elnyel az éjfél fekete-ség. Nekünk fényzőrók kellene, melyek bevilágítják azt az utat, mely vakötletésből és vértöpusványokból Magyarország ősi alapjához vezet, melyre a romokból új hazát kell építenünk.

Magasztaljuk a Gondviselést, hogy nekünk a nemzet éjszakaijában ilyen fényzőrókat is adott. Nem vörösfényű csillagok ezek, hanem nagy férfiak, akik hazászerető lelkük fehér izzását sugározzák a halál árnyékában tapogatózó, romokból s vértöpusványokból kivé-

Dr. Prohászka Ottokár püspök

Székesfehérvár képviselőjelöltje.

ző utat kereső mesterek magyarként. Elméletekkel már sokszor rendelkeztek a tanítványai, sőt a papok is, akik a szent szavakból a világot megvilágították.

Ujan fényzőró Székesfehérvár képviselőjelöltje, a keresztény magyarság apostola: Prohászka Ottokár.

Tüneményes elméje, roppant tudása önnagukban is imponálnak, de ezek csak hideg fény volnának, ha nem járulna hozzájuk Prohászka Ottokár mély-ségesen érző lelke, mely képesíti őt arra, hogy lelkéből a tudás fénye is oly meleg fohérrizzással sugározzék, hogy vonzzon követőket és hogy az elmélete a valóságba állítva, nem a kirakat ablaküvegére fogott jégvirág legyen, hanem az eleven élet virága, mely színes szirmával s illatával vonz, gyönyörködtet és amely élő virágból az életet fenntartani segítő gyümölcsök teremnek.

Prohászka püspök tegnapi programbeszédének legtöbb bizalmat keltő pontja az volt, melyben a nagy tudós nem az elméletek igazságára, hanem az érzés mélységére s melegségére

hivatkozott. Elméletekkel már sokszor rendelkeztek a tanítványai, sőt a papok is, akik a szent szavakból a világot megvilágították. Ez az élet, melyre rácsfol az élet. A vörös társadalomtudomány voltaképpen halvaszületett elméleteket skatulyáz, meg gránátokat rak tározó eljövendő világforradalmak arzenáljába.

Marx és Lenin tanítványai zagyva elméleteikkel az élet tapasztalásában lipródnak. Ez a módra; előbbre sohasem jutnak s azt sem veszik észre, hogy nem kenyérliszlet, hanem az osztályharcok és forradalmak puskaporát őrlik.

A történelmi materializmus s a vele járó marxizmus pofozó masinának nézi az életet, mellyen ifjú esztétának és kisorvadtagyú doktrinerek trenirozák magukat, avégből, hogy ki tapasztalták: mily erővel kell lesanjtani a „vörös ember“ ka-

lapácának, hogy a kulturvilág torzulásait leüssék. És nem látják előre, hogy a tömeges ka-lapácsütés ugy tőri le a torzulást, hogy az egész kulturmávet összezuza...

Prohászka az elméletek ellenőrzőjeként s irányítójaként a megérzést állítja. Ez az érzés nem a nők által emlegetni szokott „csalhatatlan Andung“, hanem az a megérzés, amely nemes, jó, igaz tette serkent. Prohászka egyik mélyenjáró bölcséleti értékezésében tudományosan is bebizonyította azt a modern filozófiai felfogást, hogy az ember világa az érzésben alakul ki s ezen épül fel kulturvilágunk, melynek lüktető ere az érzés. Gondolataink is érzéssel kapcsolatban alakulnak, mert az érzés szül gondolatokat s eszméket gyűjt ki bennünk, sőt az eszméket is az érzéssel értékeljük. Az érzés kormányozza értelmünket s tudásunkat is, amennyiben irányítja, vagy eltereli figyelmünket.

Ezt az „érzésfilozófiát“ Prohászka nemcsak elméletben dolgozta ki, de az életben meg is valósítja. Prohászka szociális reformokat sürget, földet akar osztani, több kenyeret akar adni a dolgozóknak, — ha kell, hát püspöki aranyláncát is szívesen odaadja a haza oltárára, nem azért, mert elméleti „igazságok“, szociológiai axiómák, statisztikai adatok készítették erre, hanem azért, mert úgy érzi, hogy a mi kötelesség! ismerni a történelmet, az életbölcsiséget, az összes elméleteket, értékeket is, de nem ezek szerint mérkedni a centiméterrel, hanem az érzés méltányos és igazságos mérlegével akar a dolgozóknak javakat osztani, a rokkszót megölhetést biztosítani.

Mi szerencsésneknek tartjuk, hogy rábízhatjuk magunkat a mi lánglelkű képviselőnkre; az Ő tudásából és érzésvilágából felénk sugárzó fény utjainon akarunk járni még akkor is, ha ez az út: a magyar vértől ázott, földrajzilag is kijelölt ezeréves Hazánk integrálását visszacszerző hadak útja lesz.

Hajós.

— Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök a Főiskolai Hallgatók Fejérmegyei Széchényi Szövetségének fővédnöke, 1000 korona lefizetésével a szövetség örökalapító tagja lett.

KARBID,

karbidlámpa, gyortya, villanyelem, zseblámpa, tüzkő és öngyújtó kapható Soós Sándornál, Székesfehérvár, Nádor-utca — (Ziról templom mellett.) —

Egyes szám ára 40 fillér.

A programbeszédet

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök a Szent István teremben valójában délelőtti 11 órákor tartotta meg. A nagy, az országos esemény tudata jutott kifejezésre, amikor az érdeklődő választóközönség sok ezrei már a kora délelőtti órákban sűrű rajokban siettek a Szent István terem felé. A zsúfoltság megtelt teremben gróf Károlyi József főispánunk társaságában ott láttuk az elmúlt idők egyik vezérpolitikusát gróf Andrássy Gyulát is.

A gyűlést pontban 11 órákor Nagy Ignác ügyvéd, a Keresztény Nemzeti párt elnöke, mint korábbi nyitója meg. Javaslatára a jelölt pártokból alakított küldöttség ment a megyéspüspökért, hogy meghívja a népgyűlésre. A küldöttséget Mátyás Rudolf a císztercei rendi főgimnáziumi igazgató vezette.

A megyéspüspök megjelenésekor a közönségből őrülési, percekig tartó éljenzés tört ki. Az éljenzés csillapulatával Nagy Ignác elnök virágos szavak kíséretében kérte dr. Prohászka Ottokár megyéspüspököt a programbeszéd megtartására. A programbeszédet több részletekben itt közöljük:

A székelyhegyvári püspök eddig egy Krisztustól kapott küldetésben jár el, de most, mikor a magyarság egyhangú bizalommal fordult hozzá, nemzeti küldetést is kapott és az utóbbin epoly szívesen fog eljárni, mint az eddigiben. Nem új babérokra, népszerűsége vágyik, hiszen abból van neki elég, hanem a helyzet komolysága és a felé sugárzó bizalom készíti, hogy vállalkozzék erre.

Magyarország szomorú helyzetéről beszélt ezután és keserűséggel állapította meg, hogy ma mindenféle érdekről, francia, angol, orosz, jugoszláv érdekekről beszéltek, mert ezektől a népektől remélnék segítséget, csak a magyar érdekeket nem védelmezi senki. Ez az egyik legnagyobb baj, a másik pedig az, hogy az emberiségnek nemcsak a hit, hanem a hittel felvértezett belső haj pusztit megrendít bennünk minden hit és bizalom isten, hazá, jog és munka iránt. Ugy élünk, mint egy nagy gályán, amelyet egy becsapó hullám minden pillanatban elsüllyeszthet. Ezért újból kell megalkotnunk egész életünket. Uj honfoglalásra van szükség. Szükségünk van új nemzeti érzésre, új kereszténységre és a szociális munka új irányzatára. Erre a három eszmetre kell építeni jövőnket. Még ezek előtt azonban néhány általános etikai dologról kell beszélni: *békességet* kell csinálni, dönteni kell az *államforma* felett és meg kell alapozni a kormány és a *Nemzeti Hadsereg* pozícióját.

Legelső feladat tehát a békesség létrehozása. Erre szükség van, mert ma mindenki békességet kíván és ez a feltelege annak, hogy az új munkára elindulhassunk. Ebben tíncs kétség, de még kevésbé van a másik kérdésben: az államforma kérdésében. Nekünk belső nemzeti konszolidációra van szükségünk és kimondom egyenesen, hogy mindenki hallja és mindenki szívében visszhangozzék: ez a *belső nemzeti konszolidáció* a magyar királyság. A köztársaság nálunk csak közalulást jelentett,

nekünk erőt, bátorságot, életmészséget, tradíciót kell keresnünk. Eh ott akartom látni a magyar szent koronát a címerpajzs felett, mert nem elég a hármshalom, a fény folyó, sőt még a kettős kereszt sem magában, kell a címer fölfe a régi, fejséges és azt az igazi nemzeti érzést magában foglaló szent korona. Ez magában foglalja az igazságot, a jog, a hatalom, az alkotmányosság közös ségét és a felelősséget jelenti — minden magyar számára. Ez biztositja azt is, hogy a történelemnek nincs vége a *bekövetés*sem, hanem a régi erő újból élni fog minden ármány ellenére.

A nemzeti hadsereg erősítését ma hangsúlyozni kell, mert nem régebben még a pacifizmus uralkodott itt. Az eszme szép, de a földön csak akkor lesz pacifizmus, ha az emberiség egészen megváltozik. Nem szabad azt az elvet követnünk, amelyet itt az utóbbi időben követtek: hadd haljon meg a beteg, csak az elmélet éljen. Ne azt nézzük, hogy mi lesz, hanem azt, hogy mi van, és akkor látni fogjuk, hogy Magyarországnak öntegyelemzésre és történelmi tradíciókra van szüksége.

A Magyarországnak való államforma és a Nemzeti Hadsereg együttesen, ez majd a területi integritást is biztosítani fogja. Ezt az integritást mi nemcsak geográfiailag nézzük. Az egységes Magyarország egy nagy drágaművű táj, amelyen rajta van a zománc, a szenvedések, küzdelmek emléke, amelyeket nem lehet egy intézkedéssel eltörölni. Ha a magyar öntudat el is lanyhul egy időre, a magyar lélek él és ha kell, meg fogja magának hódítani azt az igazi, fenséges Magyarországot.

Ezután a keresztény nemzeti politikáról és annak következményeiről szólt. Sokáig éltünk úgy, hogy nem lehattunk igazán nemzetiek. A jövőben ne vessük meg a nemzeti gondolatot, mert csak ez biztosítja a boldogságot minden nemzet számára. Eddig a liberalizmus uralkodott nálunk, de csak ideológia volt és nem nézte a való életet. Azt mondták, inkább pusztuljunk el, de ne engedjünk meg a nemzetnek.

A zsidókérdésről az a véleménye, hogy nem lehet a német főnemel császárság miniszterei Magyarországon a zsidó nemzet magyar birodalmát megalkotni. Meg van róla győződve, ezt még a zsidók sem akarják. Magyarországnak a magyar faj a hordozója és a zsidó faj megint más. A liberalizmus, amely azt nem venné tekintetbe, a végpusztulást jelentené. Csak óvatosan, a fal mellett lapuljanak azok az elemek, akik ezzel nem értenek egyet és ne engedjék grasszálni azt a sajtot, amely ezt a helytelen liberalizmust támogatja. Mind ez azorban egyáltalában nem antiszemitizmus, hanem csak annak a következménye, hogy a magyar nemzet felkent fia vagyunk. Ez *hungarizmus*!

Ez a rettenetes sajtó, a szociáldemokráciának nemzetietlen vezetői minden kiforratlan, mérgeleméletet Magyarországon akarunk kipróbálni. Vajjon miért nem mennek ezek az urak oda, ahol nagyobb tömeg áll rendelkezésükre? Nekünk már elég volt ezekből a próbálkozásokból. Nekünk nemzetiség kereszténység és tradíció kell.

Ez a kereszténység egyúttal a

keresztény felekezeti egységét is jelenti. Nem szabad, hogy anyagiatk miatt komoly választalak legyenek a kalvinisták, luteránusok és katolikusok között és ezért mindnyájunknak a legnagyobb engedekekenységet kell tanúsítani.

A nemzetiség és kereszténység utáni foglalkoznunk kell a szociálizmusral is. Hala Istennek, hogy a közjogi párt és a csak élvekből táplálkozó csoportok megszűntek. A jövőben csak gazdasági pártok jogosultak, amelyeknek keresztény nemzeti alapon a gazdasági jólét és a haladást kell előmozdítani az egész vonalon. Kenyerről, munkaalkalomról, tisztességes megélhetésről kell gondoskodni és szabadság, egyenlőség, amelyek a való életben soha sem voltak és sohasem lesznek meg, többé nem elégiten ki bennünket. Ez talán túlságosan realis politikának tűnik fel, de mi olyan dolgokra törekünk, amelyek elérhetők. Ezzel akarjuk a jólét, elsősorban a falusi életmódot akartuk magasabb nivóra hozni. A jólét és vagyonosság minden alakját lökélésiten ki vanjuk.

A föld és ártalában mindenemű jövedelem eloszlását helyesebbé akarjuk tenni, mert nem bírjuk elviselni azt a gondolatot, hogy egyesek százazék felett rendelkezzenek, amíg mások a mindennapi száraz kenyérhez is juthatnak hozzá. Ez, hogy nem bírjuk elviselni, ez többet jelent minden okoskodásnál és jogszabálnál, mert a haladásnak nemcsak az értelem, hanem főképpen az érzés az irányítója.

Az előjövendő országgyűlésnek első feladata tehát a földreform kell, hogy legyen. Ott kell földet adni az embereknék, ahol van föld és ahol a földre szüksége van az illetőnek. De ezt a problémát sem lehet elméleti megoldásokkal, léniazásokkal dűlöre vinni, — mert a föld az egy nagyon finom dolog, ahhoz csak óvatosan, hozzáértő kézzel lehet nyulni. A hitel és a szövetkezetek szervezéséről arról is gondoskodni kell, hogy ne csak magyarkapják az emberek a földet, hanem meg is tarthassák azt, ne kerüljenek zúroszr kezekbe, amelyek ismét elveszik tőlük.

A mezőgazdasági kamaráknak felállítására annyira égetően sürűs, hogy valóban érthetetlen minden percnyi késedelem. Földművelő ország vagyunk és mindenféle kamarának van csak mezőgazdasági nincs.

Az iskolák reformjánál is a gyakorlati élet követelményeiből induljunk ki. Ne az legyen az alapelv, hogy ilyen vagy olyan iskola a jó, hanem az, hogy ilyen vagy olyan iskolára van szükségünk és annyiféle, ahányféle kell. A munkáskérdés a mai élet egyik legfontosabb és legáltalánosabb problémája. Ennek a megoldásánál az vezessen bennünket: lehetőleg minden jólétet a munkának juttatni és érvényesíteni a munka érdemeit az egész vonalon. Gondoskodjunk arról, hogy legalább öregségére minden munkás megélhetése nyugdíjjal, vagy más alakban biztosítva legyen, mert ez a legjobb eszközök annak, hogy minden társadalmi osztály otthon érezze magát a társadalomban és országban. Otthont kell teremteni minden ember számára. Lehetőleg minden munkás kapjon házat, kertet. A kertvárosok fognak békét és

nyugalmat teremteni a társadalomban.

Követelnünk kell minden ipari szakmában a képestitést. Ne engedjük meg a jövűben, hogy szakértelem nélküli egyének, tisztán azért, mert pénzték van, iparigazolványt kapjanak. A tanoncnevelést és oktatást újból kell szabályozni. Az iparstudétlétnék nagyobbi autonómiát kell adni. Ezek mind olyan feladatok, amelyeket sürgősen meg kell oldani.

Megemlékezett ezután a báboru hőseiről és kijelentette, hogy a haddviselés — egy nagy kötelesegteljesítést jelent, amelyért elismerést mindentől meg kell adni, ahol csak lehetséges és a mainál még sokkal többet kell tenni ezen a téren.

Beszéde végén annak a reménynek adott kifejezést, hogy a szociáldemokrácia helyesen fog eszmélni arra, hogy mi az igazi út. Akkor fog erre az utra térni, ha nem nézi ellenségesen a kereszténységet és a nemzeti gondolatot, hanem revizió alá veszi önmagát és a keresztény és nemzeti alapra helyezkedik. Ez az eljárás fogja az igazi népijlétet és közmegeleget dást biztosítani, nem a gyűlölet és az osztályharc. És még egyet ne felejtsek el a szociáldemokraták. A magyar középosztály semmivel sem szorult rá kevésbé a támogatásra, mint a munkás és az iparos. Segíteni kell a közép osztályon, különben még nagyobb bajoknak nézünk elébe, mint a munkásság nyomorusága következtében.

Kedves Polgártársak, — fejezte be beszédét Prohászka püspök — legyenek arról meggyőződve és higgyék el, hogy nekünk össze kell fogunk. Tekintsék ezt a gyülekezetet egy nagy kézifogónak. Minden párt a keresztény szocialista alapon álló jelölt jelölésében egyezett meg. Mi most úgy érezzük magunkat, mint a detronizáltak, akiknek a koronáját elvitték. Nekünk ezért megerősödésre kell törekednünk, de ez csakis úgy érthető el, ha fenségesen és telővázás nélkül összeállunk. Egyetlen, hogy ez az összetarítás úgy hasson ránk, hogy a tudoktóra visszatérjen az élet szálljon meg bennünket az élet melege, szoruljon ki belőlünk a dermedtség és a fagy, dobogassa meg szívünket az újzásületés és ébredjünk új, erős életre.

A megyéspüspök szavait a közönség szűnni nem akaró tetszésnyilvánítás követte.

Utána a szót dr. Csilléry Andor volt miniszter, mint a budapesti pártközpont kiküldöttje vette át a rendkívüli meleghangú beszédben tájékoztotta a megyéspüspököt. Majd Ketskés Elek a Ker. Szoc. elnöke mondott rövid beszédet s megköszönte a megyéspüspöknek a programbeszéd megtartását. Ezzel az ülés véget ért s a megyéspüspök palotájáig a közönség sorfala közötti lelkes éljenzés közben távozott.

— Lisztet talált a remdörtség az Ősz utca 19. számú házában. A Liszt műveltsége körülbelül 10 zsák, amely lánckereskedelmi cikk volt. A tulajdonosa Cibulka Lajos ellen az eljárás megindult, a Lisztet pedig elkobozták.

Programbeszéd nők számára.

Szester Istvánné megnyitja után könnyed, tréfás modorban fejtegette ki a megyéspüspök női programját. Ezt csütörtöki számunkban hoztuk. A programbeszéd után Schlachta Margit missziós nővér, a budapesti autonóm női szervezet ügyvezetőjének beszéde következett:

Sok nevet hallottunk a választásokkal kapcsolatban emilteni, de egy név említésekor sem rezonált úgy a lelkünk, mint mikor azt hallottuk, hogy Nagyméltóságod magára veszi azt az áldozatot, hogy elfogadjja a székesfehérvári választókerület jelöltiséget. Amikor itt mondom, hogy mi, akkor az egyesült keresztény pártok autonóm női körzetében főmórrült 50000 budapesti női értek, kiknek hódolatát hozom. Ezen hódolat elsősorban nem a szónoknak, írónak, tudósoknak, zseninek, sőt nem is az egyházfőknek, hanem az evangéliumi igazságok apostolának szól.

A budapesti női tábor arasznyi politikai tevékenysége alatt körüljárva az államéletben, határ tisztába jött avval, hogy a nemzeteket a boldogság felé irányító legelső hatalom nem az ész s nem az erő, hanem a lelkiesség. Mi nők azt tűztük ki programunk első pontjává, amikor Nagyméltóságod elhatározásáról a hírt vettük, azért rezonált oly mélyen a lelkünk, mert biztosan tudtuk, hogy keresztényiség nem mint jelszó, hanem mint áttélt valóság van zászlajára írva és hogy mind egyikünkünk is élesebben érzi át, hogy minden állam alapja a tiszta erkölcs.

Hódolatunk másodsor az ut-törőnek szól. Mi budapesti nők nem vagyunk egyszerűen a férfitábor árnyéka. Mi a saját lelkünkön át itéljük meg a dolgokat, megvannak a magunk saját, feltöltött akarat.

Az emberiség időnként év. az azadás igazságtalanság tud-tára ébred (rabszolgaság, job-bágyaság); így ébredtünk mi most egy összedült világ romjai felett járva, hogy milyen hihe-tetlen igazságtalanság volt kor-mányozni, irányítani s nyo-morba rántani egész földrészt úgy, hogy az emberiség egyik fele ki legyen zárva abból a jogból, hogy a maga sorsának intézésében kára legyen (há-boru, önkremlent tűzhelyek, elszármított gyermekek, sínylódó családientartói hadifoglyok). S ez annál is végzetesebb volt, mert a nő részvétele az állam-életben nem számban jelent-plust, hanem az ő egyéniségé-nek speciális erőt által, melyek nélkül, hogy milyen disszo-mánások az államélet akkordjai, azt mutatja a mai helyzet.

Eznek tudatára ébredvén a női tábor nemcsak mint sza-vazó akart részt venni a ke-resztény Irányzatnak mostani nagy küzdelméiben, hanem női-lekének erőt is beakarta kap-szólalni az állam szolgálatába. S ekkor látta, hogy a törvény-adta polgári egyenjogúság csak a papíron van, az életben nem. A nő a jogát, nem a hatalmát

akarja, hanem, hogy a közjót jobban szolgálhassa s azért mint küzdő tábor áll mi, hogy kivívja egy életbe ártult egyen-jogúságot (nem egyformaságot, de egyenlőséget) S minthogy ezt a jelen kor még megta-gadja tőle, a nő nem mond-hatja magának a jelent, de övé lesz a jövő. Mi a jövő tá-nyezői vagyunk.

S ezen a ponton jöttünk hódolni Nagyméltóságod uttörő-lelkének, amár mi nem tarto-zunk a székesfehérvári választó-kerülethez, a választásnak ideje nincs még itt, de átépve a formáságokon, kérem a budapesti női tábor nevében, fogadjon el minket azok közé, kiket képvisel és amint apostola volt a földbírtok reformján s minden igaz szociális haladásnak, úgy vagy-e programjába, hogy segítse életbe átvenni azt, mit a törvény

a nőketek papíron megadott. Kidolgozott programot nőpoli-tikus bator s nagytitűl meg-nyilatkozása volt Schlachta Mar-git beszéde, Schlachta Margit nővér országunk első nőszóno-ka közli van. Utánna Csilléry Andor volt népjóléti miniszter, a bator és ésszánt ellenforra-dalmár, ki azok közé tartozik, kik a Páldi-féle kormányt meg-buktatták és így lehetetlené tették, hogy Ausztriai politikai-vizonyok legyenek nálunk is harptól jelkes beszédet. A hős-nyek a hymnusz eléneklésével zárták a gyűlést, majd a megye-izástól a püspökségig sorfialat álltak a püspöknek és mikor a püspök palotájába lépett, élé-nekelték a Szózatot. A ennek akkordjával záródott a nagy nap. Nem kell mondanunk, hogy a megyeház nagyterme kicsi volt.

nálkánk elismerni, amilyen önállóságot ez a nép öntu-datosan átérz és megteremtett-ségből felocsudva, maga is ki akar-vitni magának.

Balissa Károly.

HIREK.

Egyházmegyei rendelet

A versaillesi ötös tanács a közel jövőben a magyar béke-feltételeket közölni fogja. Való-szintűnek látszik, hogy ezen békefeltételek Szent István birodalmát az ezereves Magyarország területi épségében meg-fogják csonkítani s sok száz és ezer magyar hazafit vetnek az irántuk mit sem érző idegen népek rabságába és gyászt, mély-séges nemzeti gyászt hoznak a nemzetre.

Nemzeti gyászunkat nyilant dokumentálni, a megconkítás ellen méltóságteljesen tiltakozni egyrészt szeni kötelessége mind-annyiunknak, ezzel tartozunk az idegenek rabságába kerülő vereinknek, önmagunknak és a jövőendő nemzedéknek, másrészt módfelét szükséges, hogy né-pünk a haza megconkítását illetőleg tisztán lásson és annak horderfejét megismerje.

Hogy nemzeti gyászunknak külsőleg is kifejezést adjunk a békefeltételek közzétételét követő harmadik nap „nemzeti gyásznap” lesz.

Ezzel elrendelem, hogy ezen később meghatározandó napon a templomokban isteni tisztelet tartassék; — missa de requiem pro milibus — rövid egyházi beszéddel, melynek keretében mutassanak rá a t. jelkézek arra a súlyos pótolhatatlan veszteségre, amit nekünk hazánk megconkítása okoz.

Az isteni tisztelet megkezdése előtt 5 percig zúgjanak az öszes harangok.

A Magyar Nemzeti Hadsereg Székesfehérvárott és Fejérvár-megyében állomásozó csapatai is e napon gyászkivonulást tar-tanak a isteni tiszteletet hallgat-tal deponált erők. És pedig a magasabb katonai parancsok, katonai küldöttségek és a ha-tóságok tejet a székesfehérvári-ban, a csapatok róm kath vallású legénység pedig tisztek vezetése mellett a felsővárosi tem-plomban.

A csapatok az isteni tisztelet után délelőtt 11 órakor a Vásártéren gyűlekeznek, hol egy magasabb parancsnok tart a kivonult csapatok előtt beszédet ezen nap szomorú jelentőségé-ről.

E napon a tanítás az öszes iskolákban szünetel s az ifjuság a megconkításról, annak valódi okairól egy gyásznapnelpy ke-retében világoztatik fel.

— Temetés. Vasárnap délután fél 3 órakor kísérték nagy rész-vét mellett utolsó útjára Gáncs Jenő evang. lelkesít. A temeté-sen az egész evang. egyházköz-ség s városunk társadalmi élé-tének több kiválósága s a tül-lönböző vallás felekezetek képviselői voltak jelen. Az egy-házi szertartást Odoroczky tati lelkesít végezte.

— Eljegyzés. Belopotóczy Blanka és Róka Ferenc — Be-lo-potóczy Olga és Bardóczy Fe-renc jegyét váltották.

Legújabb telefon és távirati jelentések :

A szerbek szombatot vissza-vonultak a dorozsmai vonalról és helyüket már elfoglalták a nemzeti hadsereg katonái, akiket újjászervezettekkel fogad-tak a szinmagyar lakosság. Egyidejűleg a románok kiírt-tették Csongrádot, ahovaszintén bevonultak a nemzeti hadsereg katonái.

A szociáldemokrata pártban erősödik az a felfogás, hogy a választásokban ne vegyenék részt. (Ez érthető, mert előre láthatják a vörös párt csafos kudarcát.)

250 programbeszéd hangzott el vasárnap az országban. Bu-dapesten a Vigadóban Wekerla mondott programbeszédet.

A kisgazda-párt úgy látszik nem tudja teljesíteni a keresztény pártokkal szemben vállal-tssolidaritást. bár Rabinek ezt óhajja.

A cseh honvédelmi miniszter lemondott.

Hétlőn d. e. Budapest stafi-riális uton kivégezték Horváth János és Abraham János rabló-gyilkosokat.

Budapest egyik gyárában — kommunista agitáció folytattak. A katonaság körülfárta a gyárat. A munkások közül sokan meg-támadták a katonákat. Több sebesülés történt. 400 embert letartóztattak.

Génuból jelentik : a Malfolda görög aknára futott s 700 utas-sal elallyedt.

Az újságírók az Oltbonkörben tisztújító gyűlést tartottak. Már-kus Miksa lett elnök. Szász Zoltán a cenzura enyhítése, illetve eltörlése iránt tett határozati javaslatot. Bonitz Ferenc hang-súlyozta, hogy a cenzurára még szükség van.

A tót kérdéshez.

Egy közhasználatú és a péld-talan szövegűtől azaz az is-személytől származó magyar nyelvű kifejezést kell a mindennapi használatban teljesen mellőzni.

Ez a kifejezés, mely körül-báldi egy év óta egészen téve-sen került a közhasználatba a cseh-slovák megjelölés.

Napról-napra találunk közlé-seket, amely nemcsak cseh slovákiairól, nemcsak cseh-slo-vák kormányról, cseh-slovák politikáról stb., hanem egyene-sen cseh-slovák népről cseh-slovák kulturáról, nyelvről és művészetéről beszélnek.

Az egész tót nép nevében fel-háborodva tiltakozunk ez ellen!

Semmi sincsen, ami cseh-slovák lehetne.

Eltekintve attól, hogy Cseh-Slovákia nincsen, mert a cseh-ek által megszállt Slovenskónak Csehországgal való egyesí-téséről a tót nép soha meg nem kérdezte, és a történelem so-hasem ismert cseh-slovák kö-zösséget a Cseh-Slovákia mint államközösség alkotmány jogi-lag sem létezik, a Cseh-slovák megjelölés Európa egyik legre-gibb népet fosztja meg faji és kulturális külön állóságától, amelyhez ragaszkodik.

Csak Csehek és Slovákok van-nak. Fájdalom a slovák föld

ezidőszert cseh kormányzat alatt áll, de ebbe a tót nép nem nyugszik, mert sohasem nyu-godhat bele. A cseh-slovák meg-jelölés azonban még tovább is terjed, mert a tót nép épen most, sőt épen a megszállás tu-sonzási alapján slovák sőt tüntetően csak slovák akar ma-radni, s maga akar határozni még afelett is, hogy csehország-gal egyáltalán akar-e valamilyen közelebbi kapcsolatban élni?

Mi tót emigránsok, hontalanná lett vezéreinkkel, Jellácskával, Dvorcsák Viktorral, Balissa Ká-rolyival az éltükön, a slovák ön-tudat és önállóság-gondolata miatt tildözésnek és száműzetés-nek vagyunk kitéve a csehek részéről.

A tót nép igazai fainak ez az tildözése is bizonyítja, hogy Slovensko ma nem a tót nép önjoga és öncélt hazája, hanem egy gyűlöletes és kapzsi idegen népek kizsákmányoló gyarmat-területe.

A cseh-slovák megjelölés csak a csehek által kitalált és terjesz-tett megjelölés, de erről a tót nép, ha fegyveres nyomással nél-kül kérdezik meg, hallani sem akar.

Egy mártir nép, egy feászé-dett, a családát kinjárt szenvető nép nevében kérjük tehát, hogy a slovák népet legkisebb elneve-zésben sziveskedjék olyan ön-

— A Területvédő Liga budapesti vezetősége részvételével vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Liga helyi csoportja a Szent István tereben programjának ismertetésére nagygyűlést tartott, amelyen a nagyszámú közönség sorában a vármegye és város előkelősége is részt vett.

A gyűlést dr. Horváth Kálmán közjegyző, a Liga helybeli elnöke nyitotta meg. Utána Okolicsányi László, az országos Liga elnöke tartotta meg beszédét a magyarságnak mai helyzetéről és kötelességeiről, amelyeknek a Liga kifejezője és munkálója. Bevezetést két nagy történelmi példát tárt előbe a történelmi hagyományok elpusztíthatatlanságának bizonyítására. Az egyik a zsidóság, melyet a IV. parancsnak a tisztele, az összekötő hagyomány, kétezer év szétszórtatása, üldözésén át is fentartott s ma a világ végül is kénytelen nekik hazát juttatni. A másik példa a tótság, mely ma minden erejével tiltakozik a velük való történelmi kapcsolatainak elszakítása ellen. Ezért ölelteközeliműnk a történelmi hagyományok újrafelvétele. Helytelen minden meghunyászkodás, kétség sem lehet már az entente önző, pusztító roszindulata felől. Aldozatkész elszántság kell, minden erőnk egyesítése s területi épségünknek megvédése. A közönségre bizza, hogy értelemmel és józansággal elfogadhatók-e a földaraboló béke. A közönség egyhangú lelkesedéssel kiáltotta a beszédre: Nem, nem, soha!

Ezután Szontagh Tamás felolvasásban fejtette ki Magyarország egységének természetét alapjait.

Utána Lendvai István szavalt nagy tetezés mellett. Végül egy személy hivatalnok, kinek családja ma is Székelyföldön van, s így nevét nem közölhetjük, szólt fel a székelység nevében. Ekkor Horváth Kálmán zárószavai után a Hymnusz énekletével a gyűlés véget ért.

A Liga ünnepi este 6 órakor a Szent István tereben megtartott Magyar Hazafias Estben folytatódott. Az est fényes műsorát szép számú közönség hallgatta végig, csak az volt sajnálatos körülmény, hogy a páholyokban más ünnepségeken részvenni szokott vagyonszám publikum csaknem teljesszámmal távollétével tünnetelt.

A hazafias est műsorán a következő számok szerepeltek: Dr. Osászár Elemér, egyetemi tanár előadást tartott a Magyar hazafias költészetéről. Rimay János: Magyarország romlásáról (XVII. század) beszélt. Bakó László: a) Rákóczi nóta: előadta Bakó László. b) A Rákóczi induló, tárogató kísérettel előadta Dr. Szappanos Gerő. Berzenyi: Magyarokhoz, előadta Bakó László, Kőlcsey: Hymnus, előadta Bakó László, Vörösmarty: Szózat, előadta Bakó László. Bóivós: Bucsu, előadta Somló Sári. Tompa: Pusztán, előadta Bakó László. Arany: Magányban, előadta Somló Sári. Kozma: Karthágói harangok, előadta Somló Sári. Somló Sári saját költeményeit szavalt.

A homoly hazafias előadásokat a közönség mindvégig a

legnagyobb figyelemmel hallgatta s tejszénnyilvánítsának gyakori tapsviharokban adott kifejezést.

— Vass József programbeszéde. Dr. Vass József egyetemi tanár, a vasvári kerületben a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának hivatalos jelöltje, szerdán mondotta el programbeszédét Vasváron, nagy és lelkes hallgatóság jelenlétében. Lingauer Albin, a megyei pár, főtitkára beszélt ezután a keresztény-szervekedés szükségességéről, a zsidó veszedelméről és a gyűlés színe előtt témére hívta dr. Mózsoviits Istvánt, a vasvári radikális és szocialista mozgalmak vezetőjét, hogy feleljen érte, hova vitte az általa dicsőített forradalom az országot. Ezután dr. Vass József lépett a pódiumra, aki mestere a nép nyelvén való szólásnak. Tartalmas, fordultos, sokszor általános kacagásba fulló előadásban ostromozta a keresztény szervezkedés titkos és nyílt ellenségeit. A jelenlevő, nagyszámú választó közönség levett kalappal ígérte meg, hogy minden erejével küzdeni fog Vass megválasztása érdekében. Dr. Vass József megkezdte a kerület egyenkint való bejárását.

— Értesítem a háztulajdonosokat, hogy f. hó 13. és 14. én a már közölt választási helyiségekben okvetlenül jelenjenek meg a szavazó igazolványokkal ellátott bejelentőlapok és gyűjtőívek átvétele végett, mert aki ezen kötelezettségének eleget nem tesz, 15 napig terjedhető elárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetetik. A háztulajdonosok az átvett bejelentőlapokat f. hó 15. és 16-án kötelesek a házukban lakó szavazóknak kiosztott és a szavazóigazolványok átvételét a gyűjtőívek elismertelni. f. hó 17. én pedig a gyűjtőíveket az összeíró biztosoknak kijelölt helyiségekbe beszolgáltatni. Sas István b. aljegyző.

— Értekezlet. A ker. keresk. alk. köre folyó hó 13. án, kedden este 7 órakor a Szent Imre tereben igen fontos ügyben értekez-

lést tartott a Flakósz

— Értesítés. Tudomásra hozzuk a volt felsővárosi szociáldemokrata földműves csoport tagjainak, hogy a pénztár tisztálása után megmaradt 2525 korona készpénzt a városi aggok élmezésére és felruházására fordítottuk. Málcs István.

— Rokkantak figyelmébe. A kik férfi és gyermekuhakra még igényt tartansk, e héten feltűnően jelentkezzeek a szövetség irodájában. Elnökség.

— Adományok. Hein Márton egy sereg ügyből kifolyólag a Nemzeti Hadsereg céljára 1000 koronát adományozott. — Zaicz Gusztáv a Haditermény révén kapott honoráriumot, 200 koronát a Nemzeti Hadseregnek adta.

KERESZTÉNY

DIVATRUHÁZÁBAN

Férfi ruhakelmék minden színben.

Székesfehérvár, Városház-tér. Telefon 13.

Aki eredményesen akar hirdetni, az lapunkban hirdet, mert Székesfehérvárott és megyénkben a legelterjedtebb lap a „Fejérmegyei Napló.”

APROHIRDETESEK.

468. — Szárlított főzeleket szerzettünk be a hitelszövekeket és a ker. szoc. párt tagjainak részére. Az igen olcsó főzelek bármilyen mennyiségben kapható. Érdeklődni a szövekezteti és a pártirodában, vagy az ügyvezető igazgatónál lehet.

5. — Babot, lencsét, borsót, mákot, mézet, káposztát, krumplit és hizlalt baromfiakat minden mennyiségben vesz. Bogay, Vörösmarty-tér 2. Telefon 180. 0

84. — Préhazzal jó karban levő 3 és fél októlos szőlő az Öreghegyen eladó. Kalmár Jánosnál 593. 6-4

107. — Keresek bérletet 50-101 150 holdig, esetleg örök aron is, kizárólag Fejérmegye területén lakással. Eladó egy új smoking. Cim a kiadóhivatalban. 5-2

119. — Perzsia szőnyegeket megvételre keresek Waldhauser, kárpitosmester, Kossuth-u. 2. 4-2

88. — Egy jó karban levő igazkocsi és egy céczakoci eladó. Horog-utca 8. szám. 5-3

91. — Használt orvoságos ügyet és tégeleyeket vesz Szűts gyógy-szerár, Városház-tér. 5-3

93. — Urasági inas kerestetik falura, fiatal nőtlen. Ajánlatok Karl István, Kigyó utca 37. 4-3

127. — Pinzgau jó tejelő 5 éves hasas tehén eladó. Fűrdősor 8. szám. 4-1

Kávémérést kivennek berendezéssel, vagy anélkül is, vagy egy korsomát iccsének. Vásártér 36. Kovács. 3-1

130. — Egy igas könnyű kocsi és egy ló eladó. Kecskemét külső sor 3. 3-1

131. — Gyufa és gyertya legs olcsóbban kapható Benedikt Jenő-nél, Várkapu utca 6. az udvarban Hungria kávéház mellett. 2-1

124. — Péntek este 7 óra tájban József-utca 24. szám. alatti házamtól egy háromnegyedes fehérszőrű sertés elveszett. — A nyomra vezető jutalomban rész-

300 korona jutalom annak, ki nyomra vezeti 18 méter hosszú 110 milliméter széles és 9 méter hosszú 60 milliméteres lopott gépszijnak. Fejes Bertalan, gépgyár 2-1

128. — Két süldő bizalmi valók eladó. Széchenyi-u. 162. 2-1

128. Szappantőzésre 128 fokos jégzsoda kapható. Sváb Ferencnél Rác utca 41. 2-1

Jöminőségű szobába való székek eladó. Jókai-utca 2 sz. Piller.

223. — Kétszobás lakás butorral együtt átadó. Cim a kiadóban.

126. — Egy ágy és almárium eladó. Kinfizsivut 2

118. — Egy 6 éves sötét sárga herélt ló eladó. Külsőbudai-ut 4. szám.

113. Szilgyártó, ki kocsi fényezés és szaller munkában teljes szakismerettel bir, keres utadalomban éves vagy idő szaki munkát. Levélbeli megkeresésre személyesen jelentkezik. Ozsika József, Székesfehérvár, Olaj-u. 20.

102. — Két nagy dunnahuzat, 6 vánkoshuzat fehér uj. Cserélnék 3 választási malacért. Lövölde-u. 6. szám.

104. — Délutáni órákra bejárnónt keresek. Palya utca 12. sz.

106. — Egy gyermekkocsi és egy Singer féle varrógép eladó. Jozsef utca 33.

36. — Hállószoba, új eladó. Tanoncot felvez Vidá Elek kárpitos Simor-u. 20. u. 6-6

99. — Palotai-u. 11. számú ház nagy kerttel szabadkézéből eladó

89. — Egy jól jövedelmező nagy ház Széchenyi-u. 66. Szabakézből eladó. Bővebbet Mikó Imre Sarló utca 18. 3-3

87. — Kevéssé használt rézdiszes fehér vas gyermekágy madracal, egy női bunda, egy szublí, egy festett szekrény eladó, vagy élelmiszerért elcsereendő. Cim a kiadóhivatalban. 3-3

73. — Két éves előhasu borjú eladó. Fűrdősor 8. 4-4

Xpöllé-színház.

Hétfőn és kedden, január hó 12 es 13-án: Szenzációs német filmat attrakció

A büntanya titka
Detektiv történet 5 felvonásban
Főszereplők: Hannu Weisse és Max Landau.
Kiegészítő műsor.
Előadások 6 és 8 órakor.
Rendes helyárák.

Cránia-színház.

Hétfőn és kedden, január 12 és 13-án:

Ferrari Jutta naplója
Főszereplő Leonti Kühnberg
Rendezte: Illés Jenő.
Remek pótműsor.
Előadások: 6 és 8 órakor.
Vasárnap fél 5, 6 és 8 órakor.
Rendes helyárák.
Saját villanytelep.

LANGRAF GÁBOR ÉS FIA UTÓDA
BŐRKERESKEDÉSE, CIPŐFELSŐRÉS ÉS CIPŐGYÁRA
Székesfehérvárott
Iroda, gyár és árutelepeli Jókai-u. 8-10. Alapítási év: 1857. Telefon 100.

TABARIN kitűnő minőségű cipő-orémk minden színben és anyagban, mely a cipőt fényessé, tartóssá és tisztává teszi.

Gummiaarkok, cipőfűzők, talpbetetek, bőrlackok és egyéb cipőhöz való kiegészítések.

Arusítás a legolcsóbb napi árban.
Üzleti órák: délelőtt 8-12 óra, délután 2-6 óra.

